

เทศน์ก่อนเวียนเทียน วันมาฆบูชา

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

เทศน์เช้า วันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๓

ณ วัดสันติธรรมาราม ต.คลองตากต อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

วันนี้วันมาฆบูชาไง วันนี้วันสำคัญทางพุทธศาสนา วันมาฆบูชา ทำให้เราคิดถึง
ความสำคัญของศาสนา ศาสนาเป็นที่พึ่งของใจ นั้นเราถึงมาเวียนเทียน

วันมาฆบูชาหมายถึงว่า วันที่พระอรหันต์ ๑,๒๕๐ องค์มาชุมนุมกันไง มาต่างคนต่างมา จะ
มากราบพระพุทธเจ้า เป็นสโมสรรของพระอรหันต์ที่บริสุทธิ์ทั้งหมด

ธรรมอันนั้นนะ ส่วนใหญ่พระบวชแล้วนี่เป็นสมมุติสงฆ์ บวชเป็นสมมุติสงฆ์คือบวช
มาแล้วบวชแต่ตัว ไม่ได้บวชหัวใจ บวชหัวใจจนหัวใจนั้นเป็นพระอรหันต์บริสุทธิ์ผุดผ่อง มีแต่
ความสุขล้วนๆ ๑,๒๕๐ องค์ มีธรรมอยู่ในหัวใจเต็มหัวใจเลย แล้วกลับมาไง กลับมาเคารพ
พระพุทธเจ้าเพราะเห็นบุญเห็นคุณ กลับมาเคารพพระพุทธเจ้า

วันนี้เป็นวันครบวันนั้น แล้วเรามากันนะ เราก็มานี้เพื่อจะเวียนเทียนบูชาธรรมไง บูชาธรรม
ของพระอรหันต์ ๑,๒๕๐ องค์นั้น บูชาธรรมที่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นประธานนั้น
ด้วยไง

การบูชาธรรมอันนั้นนะ เห็นใหม่ บูชาธรรมถึงได้บุญกุศล การบูชาไง การเกิดการทูน การ
บูชาด้วยดอกไม้ธูปเทียน เราเวียนเทียน เห็นใหม่ เวียนเทียนเพื่อเคารพบูชา ความเคารพบูชา ทำไม
เวลาพระพุทธเจ้าจะปรินิพพาน บอกพระอานนท์ เห็นใหม่ “อานนท์ ถ้าคนเขามาเคารพบูชาด้วย
อามิส บอกเขาเถิดว่าให้ปฏิบัติบูชา”

การปฏิบัติบูชาสมัยนี้ สมัยในปัจจุบันนี้ การปฏิบัติบูชาปฏิบัติโดยกำหนดพุทโธ พุทโธ
พุทโธ เห็นใหม่ การกำหนดพุทโธ พุทโธ พุทโธ จนพุทโธกับใจเป็นอันเดียวกัน เป็นเนื้อเดียวกัน
เข้าถึงธรรม เห็นใหม่ เข้าถึงสมาธิธรรม เข้าถึงธรรมสัมผัสธรรมอันนั้น

ทีนี้เราไม่ใช่ปฏิบัติได้ขนาดนั้นเราก็บูชาไป เอานี้บูชาเพื่อน้อมนิก ดอกไม้ธูปเทียนนี้บูชา พระอรหันต์ ๑,๒๕๐ องค์ บูชาธรรมอันนั้น แล้วเราก็อะลิกถึง เห็นไหม โจระลิกถึง เรากำหนดพุทโธไม่ได้ขนาดนั้น เราก็อะลิกถึงคุณงามความดีผู้ที่ปฏิบัติพ้นจากกิเลสไป

นี่บุญกุศลมันเกิดตรงนั้นไง เกิดจากการที่เราบูชา เราตั้งใจจริง ความตั้งใจจริงของเราที่จะเคารพบูชาอันนั้นหนึ่ง นี่ความตั้งใจจริง เพราะว่าตั้งใจจริง ใจมันก็เป็นที่ไฟก็สฟุ้งเข้าไปที่นั่น นี่การต่อถึงนั้นไง การต่อถึงอันนั้น

นี่วันมาฆบูชา ที่จะได้บุญกุศลได้บุญกุศลตรงนั้นไง พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์เป็นที่พึ่งของเรา พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์เป็นพระรัตนตรัย เป็นที่พึ่ง อันนั้นพึ่งไม่ได้จริงเพราะอะไร?

เพราะเราไม่จริง พวกเราไม่จริงก็ได้ที่พึ่งไม่จริง ถ้าพวกเราจริง จะตกน้ำจะลุยไฟขนาดไหนเราไม่ทิ้งพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ จะไม่มีสิ่งใดจะมาทำให้เราผิดพลาดอย่างนั้นได้เลย ความแคล้วคลาดจะมีเข้ามาช่วยเหลือเราได้ตลอดเวลา ถ้าพูดถึงคิดถึงนะ คิดถึง จงใจรักษาให้ใจเข้าถึงไง

นี่ใจเราเข้าถึงไม่ได้ ใจเราเข้าถึงไม่ได้เพราะว่าเราไม่เชื่อมั่น เราจับเราลูบๆ คลำๆ กัน ความลูบๆ คลำๆ ของเรานี้มันไม่จริงจัง ฉะนั้น ความไม่จริงจังของเรานั้นก็ไม่ได้ธรรมจริงจังอันนั้น ถ้าเราจริงจัง เรามั่งคั่งเวลาของเรา มั่งคั่งเวลา มั่งคั่งให้เรารอเวลา เห็นไหม นี่มั่งคั่งเวลา มั่งคั่งให้เรายู่ในกรอบระเบียบ นี่คนพัฒนาขึ้นตรงนั้น

นี่คนไม่พัฒนาขึ้น ความไม่พัฒนาขึ้น มันทำความจริงจังนี้มันถึงไม่เป็นไป ความไม่เป็นไป ภาวนาก็ไม่เป็น แล้วว่าจะหาที่พึ่ง ของไม่จริงก็ได้พึ่งไม่จริง ของจริงก็ได้พึ่งจริง ถ้าถึงได้พึ่งจริง แล้ว สุขุขมันจะเกิดขึ้นมาจากเราเอง สุขุขมันจะเกิดขึ้นจากเราถ้าเรามีความจริงจังนะ

เราถึงว่ากำหนดบูชาไป เรายังไม่มีนี่ เราไม่มีเราก็อาศัยอันนั้น อาศัยที่ว่าเป็นที่พึ่งของเรา ก่อน เราไม่มี ความไม่มีต้องเกาะเกี่ยวไป ใจถึงจะเกาะเกี่ยวอันนั้นให้ได้

ทีนี้เรานำบูชาด้วยดอกไม้ธูปเทียน ครั้งพุทธกาล เห็นไหม คนที่เขาไปเฝ้าพระพุทธเจ้าแล้ว ก่อนจะถูกไล่ไป เขาจะเวียนรอบนะ เวียน ๓ รอบ เวียน ๓ รอบ นี่เวียน ๓ รอบด้วยความเคารพบูชา

ทีนี้เราก็ต้องเวียนของเรา เวียนในสิ่งที่วิหารหรือเวียนในโบสถ์นั้นเวียน ๓ รอบเหมือนกัน เป็นการเคารพบูชา เอากายนี้เคารพบูชา นะ เอาร่างกาย เอาหัวใจ เราจึงให้ถึงตรงนั้น เอาหัวใจเข้า เคารพบูชาธรรมๆ ให้พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ ใจ รอบแรกให้นึกพุทโธ พุทโธ พุทโธ เห็นไหม รอบ ๒ ชัมโม ชัมโม ชัมโม รอบ ๓ สังโฆ สังโฆ พุทโธ ชัมโม สังโฆรวมแล้วก็ใจของพระอรหันต์ที่ ๑,๒๕๐ องค์นั้น ใจเป็นธรรมนั้นล้วนๆ อยู่ นั่น เราเคารพตรงนั้น

“ความดูคึด” ความดูคึด เห็นใหม่ เพราะอะไร?

เพราะว่าเราก็มีสิทธิ์เป็นอย่างนั้นได้ไง ใจของเรามีไหม? มี เราทุกข์ไหม? ทุกข์ พระอรหันต์ที่ ๑,๒๕๐ องค์นั้นก็ใจเหมือนเรา กระแสใจมันเข้ากันได้ไง กระแสใจที่เป็นธรรมกับ กระแสใจที่มีกิเลสส่วนๆ ของเรานี้มันคลอนแคลน มันไม่มีที่พึ่งอาศัย ก็เอาอันนั้นเป็นที่นอนนิก ใจ เอาพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์เป็นที่นอนนิก แล้วเอาใจนี้นอนนิกเข้าไป

ความนอนนิกอันนี้ะเคารพบูชาธรรม บูชาธรรมด้วยดอกไม้รูปเทียน เห็นใหม่ บูชาธรรม แล้วดอกไม้รูปเทียนมันจะหมุนไปตัวเองได้ไหม? เราก็ต้องบูชาเอาตัวเราถือไป เห็นใหม่ ใจเรามีความศรัทธา ใจเรามีความเชื่อมั่น ใจของเรานั้นยังเป็นใจที่ลุ่มๆ คอนๆ อยู่ ใจของพระอรหันต์ทั้งหมด ใจนั้นไม่มีลุ่มๆ คอนๆ ใจนั้นเสมอภาค ใจนั้นเป็นอิสรภาพไปทั้งหมดแล้ว

ศาสนาเราสอนถึงว่าพระที่บวชมาก็บวชแต่ตัว ยังไม่ได้บวชใจ พอบวชใจขึ้นมาแล้วก็เห็นพระอรหันต์ขึ้นมา แล้วใจเราก็มีใจ เราก็มีหัวใจเหมือนกัน หัวใจของเรา หัวใจที่มันทุกข์อยู่ เห็นไหม มันยังทำไม่ได้ ความทำยังไม่ได้...แต่มีความเชื่อใหม่ละ?

พอมีความเชื่อ เราเริ่มมีความเชื่อ พอมีความเชื่อขึ้นมา ความเชื่อความศรัทธามันก็เริ่มแสวงหา ความแสวงหา เห็นใหม่ ถ้าตั้งมั่น เชื่อมั่น เพราะเชื่อมั่น ตั้งมั่น มันก็เป็นไปๆ ความตั้งมั่นของเรา ต้องให้เราตั้งมั่นให้ได้นะ ตั้งมั่นของเรา ตั้งของเราให้ได้ ตั้งใจของเรา

เพราะใจดวงนี้กับใจของพระอรหันต์เหมือนกัน เหมือนกันในความสิ่งที่มียู่ ต่างกันราวฟ้ากับดิน ใจนั้นมีแต่ความบริสุทธิ์ ใจของเรามีแต่ความทุกข์ใจ ใจของเรามีแต่ความทุกข์ ใจของเราจะต้องเวียนไปเวียนมาอยู่ แต่ใจของท่านมันนิ่งอยู่แล้ว เราต้องดูตรงนี้

มันถึงเหมือนกันตรงนั้น กระแสอันนี้ถึงส่งกันได้ บุญกุศลถึงแผ่กันได้ ความคิดของเรา คิดถึงกันได้ ความคิดถึงกันอันนี้ เห็นใหม่ มันถึงว่าใจ ใจสำคัญที่สุด เพราะมันเกิดมันตาย ไม่ใช่

เกิดมาเฉพาะชาตินี้หรือ เราเกิดตายเกิดตายมาไม่รู้ก็ภพก็ชาติไม่มีที่สิ้นสุด มันต้องขับเคลื่อนไป
ไถ่

ถ้าเราคนแห่งแสง เราอยู่ห่างน้ำ เราจะคิดอย่างไร? เราห่างน้ำ เราเป็นคนอยู่ในทะเลทราย
แต่คนที่อยู่ใกล้น้ำ เห็นไหม หัวใจคิดถึงธรรม หัวใจใกล้กับธรรม หัวใจที่ใกล้กับธรรมหัวใจนั้น
ได้ดื่มกิน เห็นไหม ได้ดื่มกินคือได้สัมผัส มันที่ฟังที่อาศัยใจ หัวใจที่มันไกลจากน้ำ เห็นไหม
หัวใจที่แห้งผาก หัวใจเหมือนกัน แต่มันต่างกันตรงนี้ ต่างกันที่ดวงใจหนึ่งมีแต่ความโหยหา มีแต่
ความแห้งแล้ง ดวงใจของพระอรหันต์ ๑,๒๕๐ องค์ประเสริฐ อิ่มเต็มตลอดไม่มีพร่อง

ความที่ไม่มีพร่องอันนั้น เราถึงต้องเคารพบูชา มันวิเศษอย่างนั้น มีคุณวิเศษอยู่ในใจนั้น มี
คุณวิเศษอยู่ เราถึงต้องเคารพบูชา เคารพบูชาแล้วก็เอาเป็นที่พึ่งที่อาศัยของเรา แล้วเราเคารพบูชา
ของเราเอง เราถึงพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ใจ ไม่ได้ถึงเฉพาะคิด คิดอยู่เฉยๆ แต่ไม่ได้ทำ

นี่คิดแล้วยังทำ คิดฟัง มีศรัทธา ทำด้วย เห็นไหม ทำแต่เป็นอามิสบูชาไปก่อน เริ่มต้นนี้เป็น
อามิสบูชา แล้วเดี๋ยวจะมีปฏิบัติบูชา เห็นไหม นั่งเอากายนี้ถวายเลย ทีแรกถึงไปด้วยดอกไม้ธูป
เทียนด้วยกระแสของใจ

ถ้ากำหนดพุทโธ พุทโธ พอปฏิบัติบูชาถึงด้วยใจจริงๆ ใจนี้สัมผัส ผู้ใดเห็นธรรมผู้นั้นเห็น
ตถาคตใจ ใจสัมผัสธรรมมันก็ถึงสิ เพราะสัมผัส พระพุทธเจ้าก็สัมผัสอันนี้ใจ พระอรหันต์ทั้งหมด
ก็สัมผัสอันนี้เหมือนกันนะ สัมผัสสมาธิธรรมขึ้นมาก่อน แล้วถึงมาเป็นปัญญาขึ้นมาๆ สัมผัสได้
เหมือนกันเลยนะ

ธรรมะถึงเป็นของกลาง ศาสนธรรม เห็นไหม พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ พระธรรมๆ
ที่เรากราบไหว้บูชากัน เป็นเหมือนแสงอาทิตย์ส่องไปบนโลก ใครจะได้ประโยชน์?

พระธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าก็เหมือนกัน เห็นไหม เป็นของกลาง
แล้วแต่ใครจะเอาเข้ามาในหัวใจของเราได้ มันเป็นอริทรัพย์ใจ

นี่บูชา เราเคารพบูชาด้วยดอกไม้ธูปเทียนมันก็เป็นบุญสะสมไปที่ใจ สะสมไปๆเรื่อยๆ
จนใจมันอิ่มมันเต็ม มันก็เป็นได้เหมือนกันกับพระอรหันต์ในครั้งพุทธกาลที่ ๑,๒๕๐ องค์นี้
เพราะมีพื้นฐานของใจนี้เป็นผู้เป็น ใจเป็นผู้เป็น เพราะนางอุบลวรรณาเป็นผู้หญิง เห็นไหม ก็
เป็นพระอรหันต์เหมือนกัน

เป็นพระอรหันต์เป็นที่ใจ ไม่ใช่เป็นที่ว่าเป็นแต่พระเป็นอย่างเดียว ใครก็ได้เป็นหมดถ้าปฏิบัติ “ผู้ใดปฏิบัติธรรมสมควรแก่ธรรม” ผู้ใดไม่ใช่ใครทั้งสิ้น ผู้ใด...แล้วผู้นั้นก็คือมีที่ว่ามีใจอยู่ในร่างกายนั้น ยกเว้นคนที่ตายไปแล้ว อาหารดาบสตายไปแล้ว พระพุทธเจ้าตรัสรู้ขึ้นมา อยากจะสอนคนที่มีพื้นฐานก่อน แต่กำหนดคุณแล้วอาจารย์ของตัวเอง อาหารดาบสที่เคยเป็นอาจารย์ของตัวเอง กำหนดคุณ ฟังตายไปแล้วเมื่อ ๗ วันที่แล้ว เห็นไหม ไม่ได้สอนคนตาย คนตายนี้ ยกเว้นกรณีบุญกุศลอย่างแรง อย่างแม่ขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าขึ้นไปเทศน์นั่น นั่นเป็นกรณีพิเศษที่ว่าท่านไปโปรดโดยกรณีพิเศษ แต่กรณีที่ว่ามันเป็นไปได้ มันก็ต้องเวียนว่ายตายเกิดไปตามกระแส นั่น กระแสนั้นก็วนไปๆ ในวัฏวน

นี่เราอยู่ของเรา เราพยายามเตรียมเสบียงไว้ใจ เราเชื่อในคำสั่งสอนในธรรมอันนั้น ธรรมอันนั้นบอกเลยว่า “สามแดนโลกธาตุเป็นที่อยู่ของจิต หัวใจนี้เกิดตายเกิดตายในสามแดนโลกธาตุนี้ เราก็ต้องหมุนเวียนไปในสามแดนโลกธาตุนี้”

เราเป็นผู้ฉลาด เราถึงต้องสะสมสมบัติของเรา เราสะสมสมบัติของเรา เห็นไหม สมบัติสะสมได้ด้วยวิธีนี้ วิธีอื่นทำไม่ได้ บุญกุศลใจ บุญกุศลมันสัมผัสลงที่ใจ ใจนี่เป็นที่เก็บกองบุญกองกุศลเข้าลงที่ใจ การบูชาคุณงามความดี กตัญญูกตเวทินี่ก็เป็นความดี การบูชาพระอรหันต์ทั้งหมด มันจะไม่เป็นความดีไปได้อย่างไร?

ความดีคือบุญใจ มันก็สะสมลงที่ใจ เราทำคุณงามความดี เราเป็นผู้ฉลาด เราเก็บเราสะสมขึ้นไปสะสมขึ้นไป ฉะนั้นถึงทำจริงทำจริงนะ ให้ทำจริง ทำจริงๆ มันก็จะได้ผลจริงๆ ทำไม่จริงมันก็ได้ผลไม่จริง ความที่มันไม่ได้ผลได้จริงอันนั้น มันสักแต่ว่าทำ มันได้ ได้สักแต่ว่า ถ้าทำจริงมันได้ของจริง

นี่บูชาธรรม บูชาธรรมของเราละ บูชาธรรมของเรา เราตั้งใจบูชา ฉะนั้น ให้ทำวัตรก่อนทำวัตรแล้วเดียวเราอีกทีหนึ่งนะ